

Föreningen Aktionsgrupper
För Samhällsbyggande i Lunds kommun, AFSL
E-postadress: info@afsl.se
Thomas Hellquist ordf
E-postadress: arkarb@outlook.com

Till
Kommunstyrelsen, Lunds kommun
Kommunstyrelsens ledamöter enligt sändlista
Byggnadsnämnden Lunds kommun
Byggnadsnämndens ledamöter enligt sändlista
Stadsbyggnadskontoret för kännedom

Skrivelse angående bevaringsprogram och antikvarisk kompetens i Lunds kommun.

I Lund byggs mycket och kommer att byggas mer de kommande åren. Centralt för ett gott stadsbyggande är att å ena sidan kunna identifiera de byggnader och miljöer i kommunen som är värdefulla: de ska bevaras, vårdas och utvecklas. Å andra sidan måste man kunna identifiera de byggnader och miljöer som "skaver" och fungerar dåligt: de ska kunna ersättas med något förhoppningsvis bättre.

För att detta urskilningsarbete ska fungera är de kommunala Bevaringsprogrammen ett viktigt verktyg. De första togs fram 1980-83 och gällde bebyggelse i Lunds stadskärna. Sedan kom bevaringsprogram för Lund utanför vallarna del 1 och 2 resp 1991 och 1996. Del 1 behandlar stadsdelarna omedelbart norr om stadskärnan, del 2 delar av bebyggelsen söder och väster om stadskärnan.

Det var ett omfattande antikvariskt arbete som genomfördes, där man på basis av historiska dokument och kulturhistorisk och estetisk bedömning gjorde en graderad värdering av bebyggelse och miljöer. Bevaringsprogrammen finns väl dokumenterade i 5 tryckta publikationer (nu också digitalt) och de har varit till stor hjälp för politiker, planerare och allmänhet att förstå de stora värden som staden har att förvalta. För att även i framtiden kunna ge vägledning i planeringsarbetet behöver dock Bevaringsprogrammen utvidgas och förnyas:

Ett problem är att stora delar av bebyggelsen utanför stadskärnan inte togs med.

Ett annat problem är att bevaringsprogrammen nu är mellan 30 och 40 år gamla, och bara delvis uppdaterats.

Det är därför nödvändigt att arbetet med bevaringsprogram återupptas. Det bör ske dels genom att den bebyggelse och de miljöer som ännu inte behandlats ges en värdering, dels genom en uppdatering av de värderingar som gjorts på 1980-90-talen.

Från och med januari 2021 kommer Lunds stadsantikvarie att gå ner från 75% tjänst till 50% tjänst.

Det är oroande med tanke på den omfattande nya exploatering som planeras. Viktiga kulturhistoriska värden kan skadas om såväl professionell expertis som kompletta verktyg saknas för att identifiera dessa. Bortfallet av antikvarisk kompetens är oacceptabelt; kompetensen måste istället ökas.

AFSL anser därför att kommunen måste agera i denna fråga genom att:

- 1) Stärka den antikvariska kompetensen inom kommunen. I Helsingborg arbetar två stadsantikvarier heltid, en nivå som borde vara nödvändig också i Lund.**

- 2) **Starta arbetet med bevaringsprogram för ännu icke-värderad bebyggelse och miljö. Särskilt viktigt bli då en tematisk granskning av bebyggelsen från 1950 – 1990-talen, som i stort fallit bort i den första utgåvan.**
- 3) **Systematiskt uppdatera värderingar gjorda i de befintliga bevaringsprogrammen.**
- 4) **Upprätta ett skönhetsråd, som ska vara ett oberoende råd till kommunens politiker och tjänstemän. Eventuellt kan stadsantikvarien med 50% tjänst på kommunen och 50% tjänst på Kulturen fungera som "brygga" mellan råd och kommun.**
- 5) **Upprätta ett arkitekturprogram för Lunds kommun – början till ett sådant finns i "Värna och vinna staden", men detta bör utvecklas.**

Lund 27 januari 2021

För AFSL:s styrelse

Thomas Hellquist (ordf) Christer Hjort (sekr)